

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 14 (1697) 31 avqust 2019 - cu il

Qiyməti 50 qəpik

Azərbaycan Prezidenti müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışla bağlı Sərəncam imzalayıb

Prezident İlham Əliyev avqustun 28-də Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, 2001-ci ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaşı tamam olmuş, habelə 1984–2000-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılacaqlar.

Həmçinin "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılacaqlar.

BU SAYIMIZDA

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti doğum gününü uşaqların əhatəsində qeyd edib 2

Rektor universitetimizə qəbul olan gəncləri təbrik edib 3

ATU-da AMEA Rəyasət Heyətinin səyyar iclası keçirilib 3

ATU- nun rektoru "Tələbələrin dostu" sosial mükafatına layiq görülüb 3

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti doğum gününü uşaqların əhatəsində qeyd edib

◆ Avqustun 26-sı Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın doğum günüdür.

Mehriban Arif qızı Əliyeva Bakı şəhərində anadan olub.

1982-ci ildə Bakı şəhəri 23 №-li orta məktəbi qızıl medalla bitirərək N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. 1988-ci ildə M. Seçenov adına 1-ci Moskva Dövlət Tibb İnstitutunu fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 1988-1992-ci illər ərzində Moskvada akademik Krasnovun rəhbərliyi altında Göz Xəstəlikləri Elmi-tədqiqat İnstitutunda işləyib.

1995-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə hal-hazırda onun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu təsis olunub. 1996-cı ildə Mehriban Əliyeva Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliğ olunması məqsədilə üç dildə (Azərbaycan, ingilis və rus) çap olunan "Azərbaycan-İrs" jurnalını təsis edib.

2002-ci ildə Mehriban Əliyeva Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçilib.

Mehriban Əliyeva, həmçinin, Heydər Əliyev Fonduna rəhbərlik edir. 2004-cü il may ayının 10-da fondun rəsmi açılışı olub.

Mehriban xanım 1982-ci ildə Bakı şəhəri 23 N-li orta məktəbi qızıl medalla bitirərək N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (indiki ATU) müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub.

şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki fəaliyyətinə görə Mehriban Əliyeva UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülüb.

2004-cü il dekabrın 28-də Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin IV

görülən işlərə böyük dəstəyinə görə 2006-cı il noyabrın 24-də İSESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülüb.

Dünya Səhiyyə Təşkilatı (DST) İcraiyyə Komitəsinin 2007-ci il yanvarın 29-da Cenevrədə keçirilən 120-ci sessiyasının yekdil qərarı ilə Mehriban Əliyevaya

təqdim olunub.

2012-ci il fevralın 13-də Rusiya Federasiyasının İ. M. Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Fəxri professoru adına layiq görülüb.

2012-ci il aprelin 13-də Mehriban Əliyevaya MDB iştirakçısı olan dövlətlərin Humanitar Əməkdaşlıq Şurası (HƏŞ) və MDB iştirakçısı olan ölkələrin Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondu (DHƏF) tərəfindən "Birlik Ulduzları" dövlətlərarası mükafatı təqdim edilib.

2013-cü il iyunun 7-də Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini vəzifəsinə seçilib.

2013-cü il dekabrın 27-də Pakistanın "Şəhid Bənazir Bhutto Qadın Mükəmməlliyi Mükafatı - 2013" mükafatına layiq görülüb.

2014-cü ilin mayında Mehriban Əliyeva sivilizasiyalararası dialoqa verdiyi töhfələrə, həmçinin Almaniya türki dnyasının tanidilmasina, Azərbaycan-Almaniya əlaqələrinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Türk-Alman Dostluq Federasiyasının fəxri mükafatına layiq görülüb.

Olimpiya dəyərlərinin təbliğindəki xidmətlərinə görə 2014-cü ilin iyununda Beynəlxalq Olimpiya Akademiyasının "Olympic Excellence" xüsusi fəxri mükafatı ilə təltif olunub.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin 9 avqust 2019-cu il tarixli fərmanı ilə Mehriban Əliyeva Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafında və möhkəmlənməsində xidmətlərinə görə "Dostluq" ordeni ilə təltif olunub.

Mehriban Əliyevanın Azərbaycanda

Heydər Əliyev Fondu xeyriyyəçilik tədbirləri görür, təhsil, mədəniyyət, incəsənətlə bağlı layihələr həyata keçirir. Bu layihələr təkcə Azərbaycanla məhdudlaşmır. Mehriban Əliyevanın həyata keçirdiyi humanitar layihələr bütün dünyada məşhurdur. Onun təşəbbüsü ilə Pakistanda qızlar üçün yeni məktəb tikilib, İslamabadda, eləcə də Pakistanın digər əyalətlərində silsilə humanitar aksiyalar keçirilib. Versal saraının bir hissəsinin və Strasburqda orta əsrlərə aid kilsənin, Luvr muzeyi qalereyasından birinin, Roma katakombalarının bərpası, Həştərxanda Azərbaycan-Rusiya dostluq körpüsünün tikilməsi, Müqəddəs Mələksima Knyaz Vladimira Rusiyada ilk abidə ucaldılması və digər layihələr Heydər Əliyev Fondunun xeyriyyəçilik işləri sırasındadır.

2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycanın

Baş Məclisində MOK-un İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilib.

2005-ci ildə Azərbaycanda keçirilən sosioloji sorğuya əsasən, Mehriban Əliyeva "İlin qadını" adına layiq görülüb. 2005-ci il iyunun 9-da ictimai, məsənətlə və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin dəstəklənməsinə, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmlənməsinə sanballı töhfələrinə görə Rusiyanın "Yüzlüyün məsənətləri" Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun "Yaqut Xaç" ordeninə layiq görülüb.

2005-ci ildə fəlsəfə elmləri namizədi alimlik dərəcəsi alıb.

Sivilizasiyalararası dialoq daxil olmaqla, müxtəlif sahələrdə genişmiqyaslı və fədakar fəaliyyətinə, qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara diqqətinə, onların yaşayış şəraitinin yaxşılaşmasına, təhsilə, həmçinin İslam aləmində

ana, uşaq və ailə sağlamlığının qorunması və möhkəmlənməsi işində müstəsna xidmətlərinə görə bu beynəlxalq təşkilatın mükafatı verilib.

Genişmiqyaslı xeyriyyəçilik fəaliyyətinə, bəşəriyyətin ali ideallarına xidmət sahəsində yüksək nailiyyətlərinə görə 2007-ci ilin mayında Mehriban Əliyeva "Qızıl ürək" beynəlxalq mükafatına layiq görülüb.

Mehriban Əliyeva Azərbaycan və Polşa arasında dostluq münasibətlərinin inkişafına verdiyi töhfəyə görə 14 sentyabr 2009-cu ildə Polşa Respublikasının "Xidmətlərə görə" Böyük Komandor Xaçı ordeni ilə təltif edilib.

10 fevral 2010-cu il tarixdə isə Fransa Prezidentinin sərəncamı ilə "Fəxri legionun böyük xaç komandoru" ordeni ilə təltif olunub.

2011-ci il iyunun 24-də Mehriban Əliyevaya Krans Montana Forumunun Qızıl medalı

keçirilən I Avropa Oyunları, eləcə də IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Təşkilat komitələrinin sədri kimi fəaliyyəti beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Prezident İlham Əliyevin 21 fevral 2017-ci il tarixli sərəncamı ilə Mehriban Əliyeva Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti təyin olunub.

Mehriban Əliyeva Birinci vitse-prezident kimi əsas diqqətini sosial məsələlərin, əhalinin aztəminatlı təbəqəsinin problemlərinin həlli üzərində cəmləşdirib. Şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin, məcburi köçkünlərin, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların, aztəminatlı ailələrin qayğıları daim onun diqqət mərkəzindədir.

Ailəlidir, iki qızı, bir oğlu var.

Rektor universitetimizə qəbul olan gəncləri təbrik edib

◆ Avqustun 16-dan etibarən Azərbaycan Tibb Universitetinə qəbul olanların qeydiyyatına start verilib.

Avqustun 19-da ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli qeydiyyat prosesinin gedişi ilə tanış olub. Professor G.Gəraybəyli sənədlərin qəbulu komissiyasının üzvləri ilə görüşüb, fakültələr üzrə qəbulun dinamikası ilə maraqlanıb. Rektor fakültə dekanlarına dərslər başlamazdan öncə tələbələrlə görüşüb onları maraqlandıran sualları cavablandırmağı məsləhət görüb: "Dərslərdən əvvəl yeni tələbələrlə görüşüb ATU haqqında məlumat verin, onları korpuslarla tanış edin, qaydaları, imtahan prosesini izah edin, kitabxananın yerini göstərin. Bu da tələbələrin özlərini ali məktəbə tam hazır hiss etməsinə kömək edə bilər".

Sonra professor Gəray Gəraybəyli qeydiyyata gələn valideyn və gənclərlə görüşərək söhbət edib. Universitetimizə yeni daxil olan tələbələri ATU

ailəsinin üzvü olması münasibətilə təbrik edən rektor onlara gələcək təhsil illərində uğurlar arzulayıb. Məlumat üçün bildirək ki, ATU-ya qəbul olanların qeydiyyatı avqustun 27-dək davam edib. Sənədlərin qəbulu hər gün səhər saat 9-dan saat 5-ə qədər keçirilib. Qeydiyyat üçün lazım olan sənədlərin siyahısı ilə ATU-nun rəsmi saytı və Facebook səhifəsindən tanış olmaq mümkündür.

ATU-nun rektoru "Tələbələrin dostu" sosial mükafatına layiq görülüb

◆ Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli tələbələrin müraciətlərini çevik şəkildə cavablandırıdığına görə ölkənin ən böyük təhsil səhifəsi olan və ölkə ali məktəblərini özündə birləşdirən "Azərbaycan universitetləri"nin "Facebook" səhifəsinin təsis etdiyi "Tələbələrin dostu" sosial mükafatına layiq görülüb.

"Tələbələrin dostu" sosial mükafatını professor G.Gəraybəyliyə səhifənin rəhbəri Zöhrab Süleyman təqdim edib.

Görüşdə rektor hazırda universitetdə aparılan tədris yönümlü dəyişikliklər, imtahan prosesinin gedişi, beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi üçün həyata keçirilən islahatlar haqqında geniş məlumat verib. Gələcəkdə ATU-da reallaşdırılması planlaşdırılan yeniliklərdən söz açıb.

Görüşdə Azərbaycandakı universitetlərin vəziyyəti, universitetarası əlaqələr, tələbələrin sosial şəbəkələrdəki aktivliyi məsələləri də müzakirə olunub.

○ ATU-nun tədris və müalicə işləri üzrə prorektoru, professor Sabir Əliyev, İmtahan Mərkəzinin icraçı direktoru Ülkər Cəfərova imtahan verən tələbələrlə söhbət edərək prosesin gedişi ilə bağlı onların fikirlərini öyrəniblər.

Təhsil Müəssisələrini bakalavriat və magistratura səviyyələrində əsas baza ali təhsilində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində kredit sistemini tədrisin təşkili qaydaları və bu qaydalara dəyişiklik edilməsi haqqında"

Yay məktəbində imtahanın gedişi izlənilib

Qeyd edək ki, ATU-da Yay semestri (yay məktəbi) iyulun 15-dən start götürüb və avqustun 16-da işini yekunlaşdırıb. Məktəbi bitirən tələbələr avqustun 19-da, həmçinin 21 və 23-də imtahan verirlər.

Yay məktəbinin təşkilində əsas məqsəd akademik borcları qalan tələbələrə bu borcları ləğv etmək imkanının yaradılmasıdır.

Bu il Yay məktəbi tələbələrin istəyi ilə 10-dan çox fənn üzrə açılıb və stomatologiya fakültəsinin akademik məsləhətçisi Qələndər Aslanovun rəhbərliyi altında keçirilib.

Q.Aslanovun sözlərinə görə, imtahanın ilk günü səhər saat 9-da başlayıb: "Bir neçə saat ərzində 12 nəfər imtahan verib. Gün ərzində daha 20 tələbə imtahandan keçib. Hər tələbəyə sualların cavablandırılması üçün 50 dəqiqə vaxt ayrılır. Ümumilikdə, bu il Yay məktəbi üzrə 84 nəfər imtahan verib".

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 348 N-li 24 dekabr 2013-cü il tarixli "Ali

07.03.2018-ci il tarixli əmrin 3.4-cü bəndinə əsasən, tələbələrin istəyi ilə könüllülük prinsipi əsasında Yay məktəbi yaradıla bilər.

ATU-da AMEA Rəyasət Heyətinin səyyar iclası keçirilib

Iyulun 17-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin səyyar iclası keçirilib.

təbiət, texnika, ictimai və humanitar elmlərin müxtəlif aktual problemlərinə və Azərbaycanın elm tarixinə həsr olunmuş məruzələri dinlənəcək. Lektoriya-

Öncə AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi (1918-2018)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif olunan Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı, Hüquq və İnsan Haqları İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Moisey Bekker, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin əməkdaşı Araz Qurbanov, Şərqsünəslük İnstitutunun baş elmi işçisi, tarix elmləri doktoru Solmaz Rüstəmov-Tohidi və Tarix İnstitutunun şöbə müdiri, tarix üzrə

da dövlətin elm siyasətinin müxtəlif istiqamətləri, elmi fəaliyyət sahəsinə aid mühüm dövlət sənədləri, dövlət proqramları, AMEA Ümumi yığıncağı və Rəyasət Heyətinin mühüm qərarlarının mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri, onların icra mexanizmləri barədə gənclərə geniş məlumat verilməsi də nəzərdə tutulur.

Gündəlikdə yer alan digər məsələlər 2019-cu ilin oktyabr ayında Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun 60 illik və 2020-ci ilin mart ayında Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun 75 illik yubileylərinin keçirilməsi

fəlsəfə doktoru Nigar Maksvellə medalları təqdim edib. Cümhuriyyət irsinin tədqiqində və təbliğində səmərəli fəaliyyətlərinə görə təltif olunmuş alimləri təbrik edib.

Gündəlikdə əksini tapan növbəti məsələ AMEA-nın elmi bölmələrinin elmi sessiyaları haqqında olub. Bildirilib ki, peşəkar mütəxəssislər və gənc alimlərin iştirakı ilə geniş müzakirələrin aparılması, elmi prioritetlər üzrə mövcud problemlərin dərinəndən araşdırılması, həmçinin gənclərin bilik və bacarıqlarının üzə çıxarılması və yarıdıcı gənclərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə sessiyaların təşkili mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bunu nəzərə alaraq, Rəyasət Heyəti AMEA-nın elmi bölmələrində rübdə bir dəfədən az olmayaraq elmi sessiyaların keçirilməsi, burada müvafiq peşəkar mütəxəssislərin iştirakı ilə təbiət, texnika, humanitar və ictimai elm sahələrinin müxtəlif aktual problemlərinə həsr olunan elmi məsələlərin müzakirə edilməsi və digər məsələlərlə bağlı qərar qəbul edib.

Tədbirdə AMEA-da lektoriatın təşkili məsələsinə də baxılıb. Bildirilib ki, AMEA-nın gənc alim və mütəxəssislərinin, doktorant və magistrələrinin iştirakı ilə keçiriləcək lektoriyada respublikanın xüsusi elmi məktəb yaratmış nüfuzlu alimlərinin, AMEA üzvlərinin

barədə olub. İclasda Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun yubileyi münasibətilə "Riyaziyyat və Mexanikanın müasir problemləri" adlı beynəlxalq konfransın keçirilməsi qərara alınıb, Dilçilik İnstitutunun yubileyinin qeyd olunması ilə bağlı Tədbirlər planı təsdiqlənib.

Növbəti qərarlarla Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun böyük elmi işçisi, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ülkər İbrahimoğlu Slovakiya Respublikasına və həmin institutun elmi işçisi Güman Qarayev İtaliya Respublikasına, Neft və Qaz İnstitutunun mühəndisi Emil Cəlilov isə Kanadanın Monreal şəhərinə ezam ediləblər.

Sonra akademik Məmmədəğa Şirəliyev 110 illik yubileyi və İctimai Elmlər Bölməsinin akademik-katibi, akademik Nərgiz Axundovanın 60 illik yubileyinin keçirilməsi barədə qərarlar qəbul olunub.

İclasın digər qərarlarıyla "AMEA-nın Xəbərləri (ictimai elmlər seriyası)" jurnalının adı dəyişdirilərək "Sosial elmlər" jurnalı adlandırılıb, Hüquq və İnsan Haqları İnstitutunun yeni "Hüquq və insan haqları" elmi-nəzəri jurnalı təsis edilib.

Tədbirdə Rəyasət Heyətinin qərarıyla biologiya elmləri doktoru Eldar Novruzov Botanika İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Tələbələr sammit haqqında təəssüratlarını rektorla bölüşüblər

III Beynəlxalq Ali Məktəblərarası GxP sammitində uğurla iştirak edən tələbələr ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli ilə görüşüblər. Yaroslavda "Yaxşılardan seçimi. İrəli getmək zamanıdır" şüarı ilə keçirilən sammit iştirakçıları beynəlxalq tədbir haqqında təəssüratlarını rektorla bölüşüblər.

Humay Məmmədova ATU-nun nümayəndə heyətinin uğurları, sammitin yekunları haqqında rektora ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, sammitdə iştirak tələbələrin bacarıqlarını artırması, ixtisasını dərinləşdirmək üçün çox əhəmiyyətli olub. O, iştirakçı

bu cür beynəlxalq tədbirlərin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Həmçinin, belə tədbirlərin daha yeni əlaqələrin qurulması, təcrübə mübadiləsi aparılması baxımından da mühüm olduğunu qeyd edən rektor tələbələrin gələcəkdə daha böyük miqyaslı beynəlxalq

tələbələr adından dəvət edən tərəfə və səfərin təşkilinə görə universitetin rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib.

Professor Gəray Gəraybəyli sammitdə aktiv iştirak edən tələbələrə təşəkkür edib. O, gələcək həkimlərin bilik və bacarıqlarını artırması, praktiki bilgilərini təkmilləşdirməsi üçün

tədbirlərdə ATU-nun adını ləyaqətlə təmsil etməsini arzulayıb.

Qeyd edək ki, iyulun 3-dən 5-dək universitetimizin əczaçılıq fakültəsinin bir qrup tələbəsi, magistrantları və doktorantları Yaroslavda keçirilən "Yaxşılardan seçimi. İrəli getmək zamanıdır" adlı III Beynəlxalq ali məktəblərarası GxP-sammitində iştirak ediblər.

Stavropol Dövlət Tibb Universitetinin tələbələri ATU-da praktika keçiblər

Stavropol Dövlət Tibb Universitetinin müalicə və pediatriya fakültəsinin IV və V kurs tələbələri Azərbaycan Tibb Universitetində praktika keçiblər. Praktika keçən tələbələrə universitet rəhbərliyi tərəfindən sertifikatlar təqdim olunub.

Tələbələrə sertifikatlarını ATU-nun tədris və müalicə işləri üzrə prorektoru, professor Səbir Əliyev təqdim edib. O, praktika zamanı əldə etdikləri biliklər barədə tələbələrlə söhbət edib.

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə koordinatoru Müşfiq Orucovun sözlərinə görə, qonaq tələbələr ATU-nun Tədris Cərrahiyyə, Tədris Terapevtik Klinikalarında yay istehsalat təcrübəsi keçiblər: "Tələbələr Tədris

Cərrahiyyə Klinikasında üç şöbədə - ümumi cərrahiyyə, uşaq cərrahiyyəsi və mama-ginekologiya şöbələrində praktika keçiblər. Tədris Terapevtik Klinikasının da bir neçə şöbəsində olublar. Praktika 2 həftə davam edib". M.Orucovun bildirdiyinə görə, praktika iki universitet arasındakı əməkdaşlıq müqaviləsi əsasında həyata keçirilib.

Xarkov Milli Tibb Universitetinin tələbələri ATU-da təcrübə keçib

Xarkov Milli Tibb Universitetinin səkkiz tələbəsi Azərbaycan Tibb Universitetində praktika keçib. Dörd tələbə Stomatologiya fakültəsi üzrə, digər dördü isə Müalicə işi üzrə ATU-nun Tədris Stomatoloji, Tədris Terapevtik və Tədris Cərrahiyyə Klinikalarında praktikadan keçib.

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Orxan İsayev həmin tələbələrlə görüşüb. O, İsayev praktikada olan gənclərdən ATU klinikaları haqqında müsbət fikirlər aldığına görə sevindiğini bildirib: "Bir çox xarici ölkə universitetləri ilə sıx əlaqələr qururuq. Əməkdaşlığımızın əsas hissəsini tələbə mübadiləsi və praktikaları tutur. Sizlərdən təcrübə keçdiyiniz klinika və kafedralar haqqında müsbət fikir eşitmək sevindiricidir".

Görüş zamanı Xarkov Milli Tibb Universitetinin tələbələri ATU-nun klinikalarında özlərinə qarşı xoş rəftar və diqqətdən razılıq ediblər. Onlar təcrübə müddətində simulyasiya mərkəzində,

xəstələrlə təmaslarda yaxından iştirak etdiklərini bildiriblər. Tələbələr gözəl Bakıda doyunca gəzdiklərini də qeyd ediblər.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin koordinatoru Müşfiq Orucov da iştirak edib. Görüşün sonunda tələbələr ATU-nun rəsmiləri tərəfindən praktikada keçdikləri və aktiv iştirakları üçün sertifikatla layiq görülüblər.

Əməkdaşımız iki beynəlxalq tibbi cəmiyyətə üzv seçilib

Azərbaycan Tibb Universitetinin əməkdaşı Günel Əyyubova Serbiyada baş tutan Avropa Sinir Elmləri Cəmiyyətləri Federasiyasının (FENS - Federation of European Neuroscience Societies) Regional Forumunda iştirak edib. Federasiyanın toplantısı Belqradada keçirilib.

ATU-nun Histologiya, embriologiya və sitologiya kafedrasının baş müəllimi Günel Əyyubovanın sözlərinə görə, "FENS regional toplantısı Serbiya Sinir Elmləri Cəmiyyəti, Rumıniyanın Milli Sinir Elmləri Cəmiyyəti və Türkiyə Sinirbilim Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə keçirilib. Forumda nevrologiyanın bütün sahələrinin inkişafına dəstək məqsədi ilə təşkil olunub: "Forumda nevrologiya sahəsində elm və texnologiyaların həm akademik, həm də praktiki sahədə əldə etdiyi son nailiyyətlərini özündə əks etdirən olduqca zəngin və maraqlı proqram nümayiş etdirilib. Forum FENS-ə üzv olan Avropa ölkələrinin Sinir Elmləri Cəmiyyətlərinin nümayəndələri də daxil olmaqla dünyanın 60-dan çox ölkəsindən, o cümlədən ABŞ, Kanada, Böyük Britaniya, Rusiya, Avstraliya, Çin, Yaponiya, Braziliya, Argentina və s. dövlətlərdən olan mütəxəssis alimlər iştirak ediblər. Burada sinaptik plastiklik, neyrofiziyologiya, sinir sistemi xəstəliklərinin molekulyar və hüceyrə səviyyəsində aparılan təməl və klinik tədqiqatları, davranış və idrak nevrologiyası, neyrodegenerativ xəstəliklərə müasir yanaşmalar, onların tədqiqi və müalicəsi istiqamətində aparılan elmin son nailiyyətləri və digər mövzuları əhatə edən plenaryalar, simpoziumlar təşkil olunub, mühazirələr dinlənilib, poster təqdimatları nümayiş etdirilib".

Tədbirin açılışında Regional Forumun icraçı direktoru, Serbiya Sinir Elmləri Cəmiyyətinin vitse-prezidenti Selma Kanazir, Avropa Sinir Elmləri Cəmiyyətləri Federasiyasının (FENS) prezidenti Karmen Sandi, Serbiyanın təhsil, elm və texnologiya naziri Marina Sokoviç, Belqrad universitetinin rektoru, professor İvanka Popoviç, Türkiyə Sinirbilim təşkilatının prezidenti Bayram Yılmaz

və başqaları çıxış etmişlər. Tədbir Serbiyanın Səhiyyə nazirliyi tərəfindən 1-ci kateqoriyalı beynəlxalq konqres kimi akkreditasiyaya olunub.

Qeyd edək ki, ATU-nun əməkdaşı Günel Əyyubova tədbirdə poster təqdimatı ilə çıxış edib. Diskussiyalar zamanı nümayəndəmiz tərəfindən gələcək elmi işlərin müştərək həyata keçirilməsi məqsədilə əməkdaşlıq əlaqələri qurulub.

G.Əyyubova Avropa və Beynəlxalq Neyrokimya cəmiyyətinin üzvü (European Society for Neurochemistry, International Society for Neurochemistry), eləcə də FENS-in üzvü seçilib.

Qeyd edək ki, rəsmi jurnalı - nüfuzlu European Journal of Neuroscience (EJN) olan FENS global nəşriyyat şirkəti Wiley ilə əməkdaşlıq edir, həm regional, həm də beynəlxalq səviyyədə nevrologiya sahəsində tədqiqat və təhsili inkişaf etdirir, bu sahədə çalışan mütəxəssislər arasında mübadilə və şəbəkələşməni asanlaşdırır.

Çin nümayəndə heyəti professorumuzun ailəsində qonaq olub

Ölkəmizdə səfərdə olan Çin Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Song Taonun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ATU-nun insan anatomiyası və tibbi terminologiya kafedrasının professoru, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü Mübariz Allahverdiyevin ailəsinə qonağı olublar.

Sadə bir Azərbaycan vətəndaşının ailəsi və sosial həyatı ilə tanışlıq xarakteri daşıyan bu görüşdə xalqlarımız arasında dərin tarixi bağlantılardan, ümumi Şərq mədəniyyətinin çalarlarını özündə əks etdirən adət-ənənələrdən, qədim tarixə malik qarşılıqlı münasibətlərdən bəhs edilib.

Professor Mübariz Allahverdiyev, Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında inkişaf etməkdə olan əlaqələrin, hər iki ölkə rəhbərliyinin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi

siyasətin xalqlarımızın mənafeyinə uyğun olduğunu xüsusi diqqətə çatdırıb.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Mələhət İbrahimqızı Mübariz Allahverdiyevin mənzilində çay süfrəsi arxasında keçirilən bu görüşün Çin nümayəndə heyətində yüksək təəssürat yaratdığını qeyd edib.

ATU-da Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən olan tələbələrin praktikasi yekunlaşıb

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin **BRAC Tibb və Sağlamlıq Elmləri Universitetinin tələbələri ATU-da praktika keçib. 3 həftə davam edən praktika zamanı 3-cü və 4-cü kurs tələbələri ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında müalicə işi üzrə biliklərini artırıblar. Qonaq tələbələr bu müddət ərzində klinikalarda keçirilən əməliyyatlarda iştirak ediblər, treyning mərkəzlərində keçirilən tədbirlərə qatılıblar.**

Avqustun 22-də BƏƏ-dən olan tələbələr praktikanın bitməsi münasibətilə universitetin rəhbərliyi ilə görüşüblər. ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov universitetə hər il dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan tələbələrin praktika keçdiyini, aparıcı mütəxəssislərin ATU-da qonaq olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, hazırda Azərbaycan Tibb Universiteti geniş beynəlxalq əlaqələrə malikdir: "Biz dünyanın aparıcı universitetləri və eləcə də bir çox bilik mərkəzləri ilə münasibətləri daha da genişləndiririk. Bura tələbə mübadiləsi ilə yanaşı, elmi işlərin mübadiləsi, müştərək elmi araşdırmalar, birgə startup ideyaların reallaşdırılmasını və s. aid etmək olar".

R.Bəylərov ATU-da praktikasının uğurla bitirən ərəb tələbələrə

müvəffəqiyyətlər arzulayıb. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Tibb və Sağlamlıq Elmləri Universitetinin ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının assistenti Sabrin Ali Azim əməkdaşlıq üçün şəraitin yaradıldığına görə universitet rəhbərliyinə, xüsusilə rektor Gəray Gəraybəyliyə təşəkkürünü bildirib. O, qeyd edib ki, son illər ATU-da ciddi islahatların aparılması müşahidə olunur

və artıq bu islahatlar öz müsbət nəticəsini verməkdədir. Bunların sırasında xarici ali məktəblərlə əlaqələrin intensivləşməsi və yeni səviyyəyə qaldırılmasını da xüsusi qeyd etmək lazımdır. Sabrin Ali Azim ATU ilə əməkdaşlığın gücləndiriləcəyini və gələcəkdə daha çox birgə layihələrin icra olunaçağından əminliyini bildirib.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin mübadilə proqramları üzrə koordinatoru Müşfiq Orucov da iştirak edib.

Görüşün sonunda ATU-da təcrübə keçən qonaq tələbələrə sertifikatlar təqdim olunub. Gənclər kursdan məmnun qaldıqlarını və ATU-da keçdikləri praktikanın onların gələcək karyeralarına ciddi fayda verəcəyini bildirdilər.

"İndi bütün dünyada süni mayalanma, ekstrokorporal mayalanma geniş tətbiq olunur. Bu, hər bir insanı valideyn edə biləcək bir tibbi üsuldur. Əgər 15-20 il öncə biz bu haqda danışa bilmirdiksə, ölkəmizdə səhiyyənin inkişafı belə əməliyyatların həyata keçirilməsini məqsədə uyğun hesab edir".

Bu fikirləri millət vəkili, ATU-nun Rektoru yanında İctimai Nəzarət Şurasının rəhbəri İlham Məmmədov "Sağlam olaq" internet TV proqramında çıxışı zamanı bildirdi. Onun sözlərinə görə, bu sahəni əhatə edən "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanun layihəsi əhalinin sağlığına, sağlamlığının qorunmasına istiqamətlənmiş, hüquq müstəvisində tənzimlənməsini təmin edəcək: "Lakin qanunlar arasında bəlkə də ictimai müzakirələrə və dinləmələrə ən çox səbəb olan bu qanun oldu. Əsas mübahisəli məqamlardan biri isə donor bankının yaradılması məsələsi idi. Bizim mental xüsusiyyətlərimiz, milli dəyərlərimiz, dini inanclarımızla əlaqəli olaraq bu məsələ çox müzakirə edildi, müvafiq qurumlarla müzakirələr apa-

"Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanun layihəsi hazırlanıb

rıldı. Ona görə qanun layihəsi yenidən daha mükəmməl formada işlənərək hazırlandı".

İ.Məmmədov hesab edir ki, "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanun layihəsi ümumilikdə genefondun, ailənin sağlamlıq təməlinə xidmət edən, özündə bir çox komponentləri birlikdə cəmləşdirən bir sənəd olacaq. Layihənin növbəti sessiyada müzakirəsi gözlənilir.

Qeyd edək ki, "Sağlam olaq" proqramı İnsan Hüquqları üzrə Monitoring və Maarifləndirmə Mərkəzi İB-nin icra etdiyi layihə çərçivəsində hazırlanıb. SƏS TV-də efirə gedən veriliş - "Əhalinin sağlamlığının

qorunmasına xidmət edən qanunların mediada təbliği" adlı layihə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyəsi ilə icra olunub.

"Sağlam olaq" proqramında, əsasən, səhiyyə sahəsinə aid yeni qanun layihələri müzakirə olunub. Verilişlərdə "Pasiyentlərin və tibb işçilərinin hüquqları haqqında", İcbari tibbi sığortanın tətbiqi, özəl klinikaların fəaliyyəti, təcili tibbi yardımın vəziyyəti və digər aktual məsələlər müzakirəyə çıxarılıb.

Həkimlərimizin növbəti uğuru: Anası ilə qan uyğunsuzluğu olan uşaq sağ qaldı

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında çox çətin və mürəkkəb keçən hamiləlik sağlam uşağın dünyaya gətirilməsi ilə sonlandırılıb.

Klinikanın neonatologiya şöbəsinin müdiri Aygün Rüstəmxanlı deyir ki, bətn daxilində ana və uşağın rezus uyğunsuzluğunun çox ağır forması aşkarlanıb. Və bu səbəbdən dölə, ana bətnində 3 dəfə qan transfuziyası icra olunub. Lakin buna baxmayaraq, hamiləliyin son 2 həftəsində xəstəliyin kritik həddə çatması səbəbilə döl təcili olaraq xaric edilib: "Diaqnoz ana və uşaqda Rh uyğunsuzluğu, Hidrops fetalis, Anemiya, Assit, Ağır trombotopeniya və Böyrək çatışmazlığıdır. Hemoglobin 7 q/dl - doğulan zaman qan transfuziyası olunub, paraseteqlə qarın boşluğundan 450 ml maye xaric edilib, böyrək çatışmazlığının müvafiq müalicə planı tərtib olunub".

Neonatoloq hesab edir ki, bu diaqnozla körpənin ana bətnində 34

həftəyə qədər yaşaması birmənalı olaraq ginekoloqun apardığı lazımı tədbirlərin nəticəsidir. Əgər ginekoloq tərəfindən ana bətnində dölə qan transfuziyası olunmasaydı, uşaq dünyaya sağ gəlməzdi. Bu, ginekologiyanın uğurudur. Lakin kritik dövəmdən keçərək 20 günlük müalicədən sonra uşağın sağlam şəkildə evə yazılması isə neonatologiyanın uğurudur".

Dəfələrlə övlad itkisi yaşamış ailənin bu dəfə evinə sağlam körpə ilə getməsi Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ginekologiya şöbəsinin müdiri Turab Canbaxışovun və uşaq dünyaya gəldikdən sonra isə klinikanın neonatologiya şöbəsinin mü-

diri Aygün xanımın böyük əməyinin nəticəsidir. Aygün xanım bu işin komanda işi olduğunu, söhbədə gecə-gündüz çalışan əməkdaşların əməyini dəyərləndirərək onlara minnətdarlıq edib.

Uğurlu əməliyyatdan sonra ana göz yaşlarını saxlaya bilməyib, həkimlərə sonsuz təşəkkürlərini çatdırıb. Bu ailənin sevincində cərrah Murad Əlibəyovun, kardioloq Elşad Rzayevin, sonoqraf Fəxriyyə Əmrəhovanın və digərlərinin də payı var.

Xəstənin hər iki diz oynaqında replantasiya əməliyyatı aparılıb

◆ ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının həkimləri tez-tez riskli və uğurlu əməliyyatlara imza atırlar.

Belə həkimlərdən biri də klinikanın Ortopediya və travmatologiya şöbəsinin müdiri, dosent Cəfər Nəsirlidir. O, öz ənənəsinə sadıq qalaraq yenə də uğurlu bir əməliyyata imza atıb. Təcrübəli travmatoloq-ortoped klinikaya müraciət edən və hər iki diz oynaqının deformasiyaedici artrozu diaqnozu təsdiqlənən xəstə üzərində uğurlu əməliyyat aparıb.

C.Nəsirlinin sözlərinə görə, cərrahi müdaxiləni qaçılmaz edən müəyyən səbəblər var: "İlkin səbəb müalicəyə zamanında başlanılmaması, kilo artımı, qidalanma problemi və digər amillərdir. Bizə müraciət edən xəstənin də hər iki diz oynaqında qıvrıq toxumaları tamamilə yeyilib aşınmış, amortizasiya xüsusiyyətini itirmişdi. Xəstə həm yeriya bilmir, həm də dizini

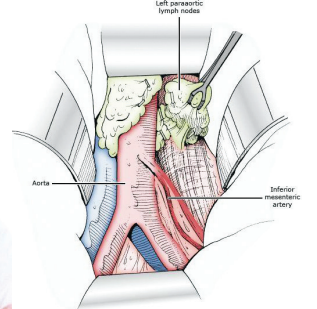
tam açma bilmirdi. Bu zaman vurulan iynələr, qəbul edilən dərmanlar müvəqqəti xarakter daşıyır və yekunda heç bir müsbət nəticəyə gətirib çıxarmır. Ona görə də cərrahi əməliyyatın aparılması ən doğru qərar idi. Qərarımızı müvəffəqiyyətlə icra edərkən eyni vaxtda xəstənin hər iki diz oynaqında replantasiya əməliyyatı apardıq".

Əməliyyatın uğurlu nəticələndiyini söyləyən həkim-cərrah C.Nəsiri xəstənin 2 gündən sonra ayağa qalxaraq yeriyəcəyini, 1 həftədən sonra isə çəliksiz gəzə biləcəyini deyib.

Onkoloji xəstə uğurla əməliyyat olunub

◆ Bu günlərdə Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji Klinikasında "Paraaortal limfodisseksiya" üzrə uğurlu əməliyyat icra olunub. Uzman Onkoginekoloq Əkbər İbrahimov bildirir ki, əməliyyat 1965-ci il təvəllüdlü xəstənin sağ yumurtalıqda bəd xassəli bir törəmə şübhəsinə görə icra olunub: "Əməliyyat zamanı frozen müayinəsi aparılıb. Nəticədə yumurtalıqın serroz tümörü aşkarlandığından, xəstədə radikal əməliyyat icra edilib. Aşağı boş venanın arxasında limfa düyünləri götürülüb. Bu nahiyyə tamamilə limfa düyünlərindən təmizlənilib".

Həkim deyir ki, "Paraaortal limfodisseksiya" ginekoloji onkoloji xəstəliklərin cərrahi mərhələsini təyin etmək üçün vacib olan prosedurdur. Uşaqılıq cismi, yumurtalıqlar və uşaqılıq boynu xərcəngində tez-tez icra olunur. Nisbətən yeni metod sayılsa da, bəzi onkoloji mərkəzlərdə bu prosedur həttə 1990-cı ildən tətbiq olunur.

Onkoloji əməliyyat zamanı "Paraaortal limfodisseksiya"nın əsas məqsədi xəstəliyin mərhələsini (yayılmasını) və sonrakı (adjuvant) müalicə taktikasını təyin etməkdir. Digər tərəfdən, metastatik limfa düyünlərinin xaric edilməsi proqnoza (xəstənin sağ qalmasına) müsbət təsir edir.

Geomaqnit qasırğası insan orqanizminə necə təsir edir?

Ötən əsrin əvvəllərindən həkimlər xəstələrə müalicə yazarkən yaşadığımız ətraf mühitin meteo-klimatik faktorlarını da nəzərə alırlar.

Çünki bu faktorların insan orqanizminə bəlli təsiri var.

Bu barədə ATU-nun kliniki farmakologiya kafedrasının assistenti, Tədris Terapevtik klinikasının terapevt kardioloqu Arzu Bəydamirova açıqlama verib. Onun sözlərinə görə, xarici mühit amillərinin insan orqanizminə təsirinin öyrənilməsində yerin maqnit sahəsinin, xüsusən geomaqnit qasırğaları zamanı müxtəlif funksional sistemlərdə baş verən dəyişikliklərin araşdırılması mühüm yer tutur: "ÜST-nin hesabına görə insan orqanizminə ultra kiçik tezlikli sahələrin təsiri neyro həssaslıq, neyroendokrin sistem, neyrodegenerativ pozğunluqlar yaradır ki, bu da özünü kəskin, xroniki bioloji effektlərin əmələ gəlməsinə səbəb olur. Məlum olub ki, günəş qığılcımından dərhal sonra insanların vəziyyəti pisləşir. Bu vəziyyət maqnit qasırğasının başlanması ilə maksimal həddə çatır. Bu onunla izah olunur ki, günəş qığılcımından təxminən 8 dəqiqə sonra günəş işığı yerin atmosferini keçir və orada orqanizmin fəaliyyətinə təsir edir. Geomaqnit qasırğasından 1 gün əvvəl müxtəlif patoloji reaksiyaların artması məhz bununla əlaqədardır. Bu ona görə baş verir ki, insan orqanizmində maqnitə həssas reseptor sistemi mövcuddur. Məsələn, orientasiyaya görə cavabdeh olan mərkəz qlabelladan 3-4 sm dərinliyində - yəni pazabənər sümüyün beyinlə, qoxu və görmə sinirləri ilə birləşdiyi nöqtədə yerləşir. Tədqiqatlar göstərir ki, orqanizmdə böyrəküstü vəzilərdə maqnit qasırğasına cavab verən güclü maqnit reseptorları var. Qasırğa baş verəndə bu reseptorlar qıcıqlanır. Nəticədə adrenalin ifrazı kəskin artır, adrenalin və noradrenalinin sintezi sürətlənir".

Həkim-kardioloq bildirir ki, adrenalin və noradrenalinin trombositlərin aqreqasiyasının güclü indikatoru sayılır. Onların sintezinin sürətlənməsi bir tərəfdən damarların daralmasına, digər tərəfdən isə hiperkoagulyasiyanın artmasına səbəb olur: "İlk reaksiya-arterial təzyiğin artmasıdır. Bu da öz növbəsində kapilyar qan dövranında qanın hərəkət sürətini zəiflədir, həmçinin mikrosirkulyator damar torunun spazmını yaradır. Kapilyar qan dövranında pozulma hallarında qadınlara nisbətən kişilərdə daha çox rast gəlinməsi də bununla izah edilir".

A.Bəydamirova bildirir ki, maqnit qasırğası zamanı böyrəküstü vəzidə yerləşən maqnit reseptorların qıcıqlanması nəticəsində kortikosteroidlərin də sintezi sürətlənir, nəticədə vegetativ sinir sisteminə tarazlıq pozulur: "Bu da bütün üzvlərdə ciddi dəyişikliklərin baş verməsinə səbəb olur. Bu dəyişikliklərin başlıca hədəfi ürək-qan damar sistemi olur. Ürək-qan damar sistemi tərəfindən ilk reaksiya arterial təzyiğin yüksəlməsi kimi özünü büruzə verir. Bu, ilk növbədə geomaqnit qasırğasının təsirində qanda hormonların konsentrasiyasının dəyişməsi ilə əlaqədardır.

Həkim qeyd edir ki, qasırğa zamanı sağlam orqanizm özünü daha yaxşı hiss edir: "Bir sıra tədqiqatlar insanların ümumi vəziyyəti ilə "maqnit qasırğası"nın gücü arasında əlaqənin olduğunu təsdiq edir. Amma hər kəs geomaqnit qasırğasına eyni reaksiya vermir, burada orqanizmin fərdi xüsusiyyətləri rol oynayır. Sağlam və xəstə orqanizm geofiziki şəraitə və kosmik dəyişiklərə eyni reaksiya vermir. Zəifləmiş, yorğun, emosional cəhətdən qeyri-stabil şəxslərdə enerji dəyişiklikləri, immunitet müdafiyyə, orqanizmin müxtəlif fizioloji sistemlərinin vəziyyətinə, psixi gərginliyə təsir edir. Psixoloji və fiziki cəhətdən sağlam orqanizm öz xarici mühitinə uyğun daxili imkanları dəyişmək qabiliyyətinə malikdir. Bu zaman onlarda immun sistem aktivləşir, buna müvafiq sinir və endokrinoloji sistemlərin fəaliyyəti, iş qabiliyyəti saxlanılır. Subyektiv olaraq, sağlam orqanizm özünü daha yaxşı hiss edir.

Beləliklə, geomaqnit qasırğası zamanı arterial təzyiğin yüksəlməsi xüsusiyyətlərini araşdırdıqda məlum olur ki, bu orqanizmin xarici qıcıq faktorlarına qarşı verdiyi reaksiya, zəncirvari bir prosesdir. Bu proses zamanı orqanizmin demək olar ki, bütün üzv və toxumalarında ciddi dəyişikliklər gedir. Buna görə də geomaqnit qasırğası zamanı ən çox zərər alan da həmin həyatı vacib orqanlar olur. Bu orqanlarda da xarici qıcıq olan geomaqnit qasırğasına qarşı müxtəlif patoloji reaksiyalarla cavab verir".

Əməkdaşımız Niğdə Ömər Halisdəmir Universitetində

◆ Ümumi və toksikoloji kimya kafedrasının assistenti Kəmalə Bədəlova Türkiyənin Niğdə şəhərində, Niğdə Ömər Halisdəmir Universitetində keçirilmiş "Ətraf mühit, Texnologiya və İdarəetmə üzrə 1-ci Beynəlxalq Konfrans"a (ICETEM-2019) həmin universitetin Tibb Fakültəsi, Tibbi biologiya kafedrasının müdiri, professor, dr.Zeliha Selamoğlunun şəxsi dəvəti ilə qatılaraq 2 müxtəlif mövzu üzrə oral prezentasiyalar təqdim edib. Onun "Alüminium metalının ətraf mühitin çirklənməsində rolu və onun müxtəlif bioloji materiallarda təyini" və "Alüminium məişət zəhərlənməsində və tədqiqat üsulları" mövzularında müvafiq olaraq 20 və 15 dəqiqəlik məruzələrlə geniş auditoriyadakı çıxışı böyük maraqla qarşılanıb.

K.Bədəlova bir çox yerli universitetlər və digər ölkələrdən (Kanada, Afrika dövlətləri, Misir, İordaniya, Polşa, Rumıniya, Latviya, Əlcəzir və s.) olan alimlər tərəfindən oral və poster təqdimatların nümayiş etdirildiyini deyib. Onun sözlərinə görə, Niğdə şəhərinin qubernatoru Yılmaz Şimşeyin açılış nitqi ilə başlayan konfransın konsert programında universitetin incəsənət müəllimi Alpay Ünsalın ifasında milli musiqi alətimiz olan tardo Fikrət Əmirovun "Kor Ərəbin mahnisı", "Şeyx Sənan operası"ndan bir parça və Ələkbər Tağıyevin "Bakı gecələri" mahnisinin səsləndirilməsi qürurverici hal kimi yadda qalıb.

Konfransın bağlanış mərasimindən sonra isə şəhərin görməli yerlərinə (Roma hovuzu, Tiana, Niğdə Qalası, Alaaddin camisi) gəzinti, sayılıb-seçilən məkanların birində ziyafət, eləcə də tarixi yerlərə,

Gümüşlər monastırı və Kapadokiyaya böyük ekskursiya turu təşkil olunub.

Konfrans çərçivəsində Ege Universitetinin professoru Nuri Azbar, Dokuz Eylül Universitetinin professoru Hulus Demircioğlu, Erciyes Universiteti Nanotexnologiya Tədqiqat Mərkəzinin professoru, dr. Ertuğrul Şahmetoğlu və s. əməkdaşlarla görüşlər də keçirilib.

Türkiyə səfəri zamanı Ankara Hacettepe Universiteti, Tibb və Əczaçılıq Fakültəsində İclal Saracoğlu, Selma Saraç, Nursabah Elif Başçı, Ayşe Nurşen Başaran, Arif Ahmet Başaran və s., Gazi Universiteti, Əczaçılıq və Fənn Fakültələrində Elif Loğoğlu, İlqay Erdoğan Orhan və s. ilə keçirilən müxtəlif faydalı görüşlər gələcək əməkdaşlıq üçün böyük zəmin yaradıb.

Suya tullandığına görə travma alanların sayı artıb

◆ Hər il yay aylarında çimərlik mövsümü ilə əlaqədar boyun travmaları artır.

Səbəb də insanların suya - çaya, dənizə, hovuzla və s. başı üzərindən tullanmasıdır. Azərbaycan Tibb Universitetinin neyrocərrahlik kafedrasının əməkdaşı Cəmil İskəndərov deyir ki, yay mövsümündə məhz bu səbəbdən yaranan travmalarla həkimə müraciət edənlərin sayı çoxalır: "Bu günlərdə bu səbəbdən travma alan növbəti xəstəni əməliyyat etmişik. Onurğa beyni tam

zədələnmədiyindən və erkən dövrdə əməliyyat olunduğundan, xəstəmiz normal həyatına dönə bildi. Amma təəssüf ki, heç də həmişə belə nəticə almaq olmur. Ani əyləncə naminə ağır boyun travması yaşana bilər. İnsan ömürlük yataqda qala bilər, və ya əlil arbasında həyatını davam etdirməyə məcbur ola bilər. Bu cür tullanış peşəkar olmayanlar üçün yol verilməzdir".

C.İskəndərov hər kəsi diqqətli olmağa, bu cür əyləncələrə uyub həyatını çətinləşdirməməyə çağırır.

Tələbəmiz beynəlxalq konqresdə çıxış edib

◆ Azərbaycan Tibb Universitetinin I Müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs tələbəsi Hafiz Həsənov Fransanın Paris şəhərində keçirilən "Global Heart Congress"də məruzə ilə çıxış edib və sertifikatla təltif olunub.

Konqresdə kardiologiya sahəsində olan elmi kəşflər və yeni metodlar müzakirə edilib. Toplantıda Braziliya, Yaponiya, İtaliya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Türkiyə, Bolqarıstan, Fransa, Belarus, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən olan həkim və elm

adamları kardiologiya sahəsinə dair yeni fikir və ideyalarını paylaşaraq müzakirələr aparıblar.

Konfrans iştirakçıları arasında gələcək elmi işlərin müştərək həyata keçirilməsi məqsədilə əməkdaşlıq əlaqələri qurulub. Konqresdə kardioreabilitasiya, kardiocərrahiyyə, kardioloqiyaya, molekulyar kardiologiyaya, ürək çatışmazlıqları, angiografiya, nuklear kardiologiyaya mövzularını əhatə edən məruzələr dinlənilib.

Bu konqresdə iştirakçı olan tələbəmiz Hafiz Həsənov qəzetimiz vasitəsi ilə universitet rəhbərliyinə, xüsusən rektor, professor Gəray Gəraybəyliyə göstərdiyi maddi və mənəvi dəstəyə və elmi fəaliyyətində qazandığı uğurlara görə biokimya kafedrasının baş müəllimi Xəyalə Məmmədovaya dərin minnətdarlığını bildirməyini xahiş etdi. Baş tutan bu görüş ona yeni dostlar qazanmağa, elmdə və həkimlik peşəsində daha yeni nailiyyətlər əldə etməyə sövq edəcəkdir.

Yay semestri 10-dan çox fənn üzrə keçirilir

Azərbaycan Tibb Universitetində iyulun 15-dən start götürən Yay semestri (yay məktəbi) fəaliyyətini davam etdirib. ATU-nun tədris şöbəsinin müdiri, dosent Samir Cavadovun sözlərinə görə, məktəbin təşkilində əsas məqsəd akademik borcları qalan tələbələrə bu borcları ləğv etmək imkanının yaradılmasıdır.

"Tədris ili boyunca 2 semestr - yaz və payız semestri keçirilir. Biz tələbələr üçün əlavə olaraq 3-cü semestri - Yay məktəbini təşkil edirik ki, hansısa bir fəndən akademik borcu yaranan tələbələr bundan yararlanı bilsin. Əgər tələbənin akademik borcu varsa, yaxud hansısa fənn üzrə dərslərin 50 faizindən çoxunda iştirak edib, qalan hissələrində müəyyən səbəbdən iştirak etməyibsə, Yay Məktəbində iştirak edə bilər. O cümlədən, qiymətini düzəltmək istəyənlər, fərqlənmə diplomu almaq istəyənlər tələbələr də öz istəyi ilə Yay məktəbində iştirak edə bilər".

Bu il Yay məktəbi tələbələrin istəyi ilə 10-dan çox fənn üzrə açılıb. Yay məktəbi avqustun 16-da yekunlaşdıqdan sonra, 19, 21 və 23 avqust tarixlərində imtahanlar keçirilib.

S.Cavadov qeyd edir ki, bu il kurslar üçün tətbiq

edilən aralıq qiymətləndirmə qaydası həmçinin kəsiri olan tələbələrə də tətbiq edilib. Avqustun 9-da onlar üçün aralıq qiymətləndirilmə keçirilib. Digər kurslarda isə ənənəvi qiymətləndirmə prosesi aparılıb.

Bu il də ATU-da Yay məktəbinə nəzarət üçün ATU-nun stomatologiya fakültəsinin akademik məsləhətçisi Qələndər Aslanov məsul şəxs qismində təyin olunub. Q.Aslanovun sözlərinə görə, Yay Məktəbi şəffaf fəaliyyət göstərir: "Hər gün dərslərdə iştirak edirəm, tələbə davamiyyətinin, müəllimlərin dərslə tədrisini müşahidə edirəm. Klinik fənlər üzrə dərslər klinikalarda, təməl fənlər üzrə isə kafedralarda keçirilir".

Tibb Universiteti IMFSA-nın toplantısında təmsil olunub

◆ Avqustun 1-dən 7-dək Çinin Taypey şəhərində Beynəlxalq Tibb Tələbələri Assosiasiyaları Federasiyasının (International Federation of Medical Students' Associations – IFMSA) 68-ci Ümumi Assambleyasının Avqust Görüşü baş tutub. 100-dən artıq ölkədən 1000-ə qədər tibb tələbələrinin iştirak etdiyi tədbirdə "Həkimlər və Təbib Tələbələr" İctimai Birliyinin nümayəndəsi Asiman Hadizadə Azərbaycanı təmsil edib.

Tədbir zamanı Azərbaycan Tibb Universitetinin dəstəyi ilə keçirilən mübadilə proqramlarının təqdimatı keçirilib, 20-yə yaxın ölkə ilə yeni müqavilələr imzalanıb. Həmçinin, Azərbaycanın mədəniyyəti və milli mətbəxi təqdim olunub. Tədbirdə qlobal səhiyyə, tibb təhsili mövzularında çoxsaylı müzakirələr aparılıb. Görüş zamanı Asiman Hadizadə IMFSA-nın Avropa regionu üzrə direktorunun assistenti vəzifəsinə təyin olunub. O, regional sessiyaların işində yaxından iştirak edib.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Tibb

Tələbələri Assosiasiyaları Federasiyası (IFMSA) öz ətrafında 123 ölkədən 1.3 milyon tibb tələbəsini birləşdirir. Hər il iki dəfə - mart və avqust aylarında ümumi assambleyanın toplantısı keçirilir.

Azərbaycan "Həkimlər və Təbib Tələbələr" İctimai Birliyinin təmsilində 2007-ci ildən etibarən Beynəlxalq Tibb Tələbələri Assosiasiyaları Federasiyasının üzvüdür. Bu təşkilat IMFSA-nın mübadilə proqramlarında aktiv iştirak edir və hər il 20-yə yaxın ölkə ilə ikitərəfli - bilateral tələbə mübadiləsi həyata keçirir.

Pediatrik xəstələrdə və yenidoğulmuşlarda mexaniki ventilyasiyanın tətbiqinə dair təlim kursu

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında həkimlər üçün pediatrik xəstələrdə və yenidoğulmuşlarda mexaniki ventilyasiyanın tətbiqinə dair təlim kursu keçirilib.

Mühazirələrdən öncə Ankara Universitetinin professoru, Dr. Ömer Erdeve Azərbaycanlı həmkarları ilə davamlı olaraq əməkdaşlıq etdiklərini deyib: "Azərbaycanın ehtiyaclarına görə nələrsə yapa biləcəyimizi düşündük. Özəlliklə həyati önəm daşıyan süni tənəffüs olayında bilgilərimizi və təcrübəmizi paylaşmaq istədik. Çünki birlikdə çözülməz mövzular həm uşağın, həm də yeni doğanın yaşamaı üçün çox önəmlidir. Yeni bunu iyi yaparsınızsa yaşadırsınız, iyi yapa bilmədikdə isə körpələri kayb edersiz".

Dr. Ömer Erdeve bundan öncə başladığı təlimə yenidən tələbat yarandığını və ona görə də kursu davam etdirmək qərarına gəldiklərini söyləyib: "İlk dəfə kursumuza 30 kişi alırıq dedik, 45 kişi gəldi. Çox yararlı bir kurs olduğunu anladıq. Biz də bir şey öyrədə bildiyimiz üçün çox mütlu olduq. Bu dəfə isə kursa 56 kişi qatıldı. Amacımız burada konfrans keçirmək deyil, uyğunlaşma aparmaqdır. Biz dərs anlatmaq üçün gəlmədik, birlikdə bilgi və təcrübə mübadiləsi aparmaq üçün gəldik".

Sonra təlim kursuna başlanılıb və türküyəli mütəxəssislər - dosent, Dr. Emel Okulu "Tənəffüs fiziologiyası", "Qeyri-invaziv ventilyasiya", professor, Dr. Tanıl Kendirli isə "Uşaqlarda kəskin

tənəffüs çatışmazlığı və müalicə" mövzusunda maraqlı məruzələrlə çıxış ediblər. İnteraktivliyi ilə seçilən təlim kursunda iştirakçıların sualları da etraflı cavablandırılıb.

Həkim-nevroloq, davamlı tibbi təhsil üzrə layihə rəhbəri Məziyyə Məmmədova bildirib ki, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikası, Elmi Tədqiqat Pediatriya İnstitutu, Ankara Universiteti və Uptodate İn Medicine şirkəti ilə birgə təşkil etdiyimiz təlim kursu Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən akkreditasiya olunub və iştirak edən həkimin hər birinə 16 kredit balı veriləcək: "Bildiyiniz kimi, pediatriya fakültəsi lağv olunsa da, yeni qanunla rezidenturadan sonra neonatoloqlar hazırlanacaq. Bu kurs yeni neonatoloqlar üçün çox faydalıdır. Kursun iştirakçıları həm pediatrik xəstələrdə, həm də yeni doğulmuşlar üzərində süni ventilyasiya aparatı ilə işləmə qaydalarını tam şəkildə öyrənəcəklər".

Qeyd edək ki, mühazirələr, interaktiv müzakirələr, kiçik qruplarda aparılan praktik vərdişlərin aşılmasına yönəlmiş bu təlim kursu həkimlərə pediatrik xəstələrin və yenidoğulanların mexaniki ventilyasiyası sahəsində ən son nailiyyətlərlə tanış olmağa, qabaqcıl üsullar və klinik təcrübədən bəhrələnmək, praktik bacarıqları mənimsəmək üçün geniş imkanlar verir.

Təlim kursları fərqli mövzulara aid mühazirələrlə və praktik məşğələlərlə öz işini davam etdirib.

Azərbaycan Tibb Universitetinin əczaçılıq fakültəsinin tələbələri, magistrantları və doktorantları Yaroslavlda keçirilən "Yaxşılardan seçimi. İrəli getmək zamanıdır" adlı III Beynəlxalq ali məktəblərarası GxP-sammitində iştirak ediblər.

Sammitdə Rufana Usubova, Firuzə Məmmədova, Humay Məmmədova, Nigar Paşayeva və Qəmə Məmmədbəyli universitetimizi təmsil ediblər.

Artıq üçüncü dəfədir baş tutan sammitdə Azərbaycan ikinci dəfədir ki, iştirak edir. Bu tədbir Rusiyanın "Minpromtorq" şirkəti, Yaroslavl vilayətinin rəhbərliyi, Dərman vasitələri və müvafiq təcrübələr üzrə Dövlət İnstitutunun dəstəyi ilə "Putivodnaya zvezda" ("Yolgöstərən ulduz") xeyriyyə fondu tərəfindən təşkil olunub.

ATU-nun nümayəndə heyətinin rəhbəri, farmakoqnoziya kafedrasının dosenti, əczaçılıq fakültəsinin TEC-nin rəhbəri Nərgiz Məmmədovanın sözlərinə görə, 300-dən çox tələbə, magistrant və doktorantı bir araya gətirən toplantının əsas hədəfi əczaçılıq sənayesini öz ixtisas yolu kimi seçmiş istedadlı gənclərin kadr potensiallarının aşkarlanması, müxtəlif ölkələr arasında bu sahədə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə zəmin yaradılması idi. Sammitdə Rusiyanın federal və regional orqanların, aparıcı ali məktəblərin, aparıcı Rusiya əczaçılıq kompaniyalarının nümayəndələri, bu sənayenin yüksək ixtisaslı ekspertləri qonaq olublar.

"Tələbələrımız əczaçılığın müxtəlif sahələri üzrə öz elmi işlərini

Tələbələrımız beynəlxalq sammitdə finala çıxıblar

əvvəlcədən PPT formatında təqdim ediblər. 17 ölkədən göndərilən işlər arasında ATU-nun tələbə, magistrant və doktorantların işləri də sammitdə təqdimat üçün seçildi. Təşkilatçılar bu elmi işlərin yüksək səviyyədə hazırlanmış olduğunu vurğuladılar. İkinci mərhələnin seçimi artıq Yaroslavlada baş tutdu".

N.Məmmədova sammitin çox maraqlı formada təşkil olunduğunu bildirir. Müsabiqə iki mərhələdən ibarət olub. Birinci mərhələ situasiya məsələlərin həlli, ikincisi isə "Qış yaxınlaşır" («Зима близко») adlı işgüzar oyundan ibarət olub. ATU-nun nümayəndələri bu sınaqlardan alnıcaq çıxıblar. Belə ki, qızlarımız işgüzar oyunda 1-ci yeri tutan komandanın tərkibinə daxil olmaqla oyunda çox aktiv iştirak ediblər. Finalda iştirak edən tələbələrımız müvafiq diplomla təltif olunublar.

Sammit çərçivəsində nümayəndələrimiz Beynəlxalq Əczaçı Tələbələr Federasiyasının (İPSF) nümayəndələri ilə də görüşüb, gələcək planları müzakirə ediblər. Bu zaman birgə tədbirlərin təşkili, beynəlxalq konfranslarda iştirakla bağlı razılışmalar əldə olub. Həmçinin, ATU tələbələri "Nanolek" şirkətində istehsalat təcrübəsi keçməyə və Kaluqada keçiriləcək IV Sammitdə iştirak üçün dəvət alıblar. O cümlədən, ATU-nun Əczaçılıq fakültəsi Rusiya, Özbəkistan, Qırğızıstanda əczaçılıq sahəsində fəaliyyət göstərən ali məktəblərlə əməkdaşlığa dair müxtəlif təkliflər alıb.

Sammit çərçivəsində tədbir iştirakçıların "Teva" əczaçılıq istehsalat müəssisəsinə ekskursiyası təşkil olub.

ATU-nun əməkdaşı Cocuq Mərcanlıda elmi praktik konfransda iştirak edib

◆ Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində Hərbi səhra döyüş travması simpoziumu və travma kursu keçirilib. Tədbirdə respublikanın müxtəlif tibb müəssisələrindən 200-ə yaxın həkim iştirak edib. Elmi-praktik konfransın iştirakçıları arasında Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının neyrocərrahı, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Cəmil İskəndərov da olub.

C.İskəndərov toplantının çox faydalı olduğunu, iki hissədən ibarət olan kursda həm nəzəri, həm də praktiki təlim məşğələləri keçirildiyini bildirib: "Təlimin nəzəri hissəsində "Hərbi döyüş travmasına necə yanaşmaq lazımdır" adı altında bir sıra məruzələr dinlənilirdi. Maniken və simulyatorlar vasitəsi ilə ilkin tibbi yardımın tətbiq edilməsi və praktiki vərdişlər öyrədildi. Düşünürəm ki, təlimdə iştirak edən hər bir həkim, yeni bir məlumat əldə etmiş oldu".

C.İskəndərov Hərbi Cərrahlar Birliyi və DSX-nin Hərbi Hospitalı tərəfindən keçirilən tədbirin təşkilinə görə təşəkkür edib.

Qeyd edək ki, Cocuq Mərcanlı kəndində keçirilən toplantı Dövlət Sərhəd Mühafizəsinin 100 illiyinə həsr olunub. Aksiya çərçivəsində həmçinin Cocuq Mərcanlı sakinləri tibbi müayinədən keçirilib və lazımı dərman preparatları ilə təmin olunub.

ATU-nun mətbuat xidməti

Yeni rezidentlərin sənədlərinin qəbulu aparılır

Bu il Azərbaycan Tibb Universitetinin rezidenturasına qəbul olan rezidentlərin qeydiyyatına start verilib. Avqustun 26-da başlayan qeydiyyat prosesi sentyabrın 5-dək davam edəcək. Sənəd qəbulu hər gün saat 10.00-dan 18-ə qədər aparılır.

Qəbul üçün sənədlər ATU-nun rezidentura və magistratura şöbəsi tərəfindən yoxlanılır.

Qəbul üçün aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır:

1. Ali tibb təhsili haqqında diplom və surəti (4 nüsxə)
2. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti (4 nüsxə)
3. Yaşayış yerindən arayış
4. Nikah haqqında şəhadətnamənin surəti (mövcud olduğu halda)
5. Uşağın doğum haqqında şəhadətnaməsinin surəti (mövcud olduğu halda)
6. Sağlamlıq haqqında arayış
7. Hərbi biletin surəti (mövcud olduğu halda)
8. Dövlət sığorta şəhadətnaməsinin surəti (mövcud olduğu halda)
9. Tərcüməyi-hal (geniş ailə tərkibi haqqında)
10. Kadrların şəxsi uçot vərəqi (3x4 ölçüdə fotosəkilli yapıdırılmış, ev və mobil telefon nömrələri, qeydiyyatda olduğu və daimi yaşadığı ünvan).
11. Əmək kitabçası (mövcud olduğu halda)
12. Əmək müqaviləsi
13. 3x4 fotosəkil (4 ədəd)
14. Fayl (2 ədəd)
15. Qovluq

Tibbin rəmzi - Qədəh üzərində ilan”

Tibb müəssisəsinin önündə əkilib yetişməsi nəzərdə tutulan dekorativ məmulat - “Qədəh üzərində ilan” ətrafına ilanvari gövdə dolan karkas tipli qədəhin daxil olduğu dəstın tərkibi ilə xarakterizə olunur. Qədəhin kompozisiya elementlərinin tərkibi gövdə, hündür ayaq və əsasdan ibarətdir.

İlanvari gövdə müxtəlif rəngli çiçəkləri olan sarmaşıq bitkisinin hörülmüş, stilləşdirilmiş yaşıl budaqları ilə, qədəhin gövdəsi və əsası ilə dekorativ sarmaşıq bitkilərinin stilləşdirilmiş yaşıl budaqları ilə tərtib edilir.

Gecələr - “Qədəh” dayanan işıqla, “ilan” isə hərəkət göstərən işıqla bəzədilir.

Müəllif: Məcid NAMAZOV,
Normal fiziologiya kafedrasının əməkdaşı

İmpotentliyə qarşı unikal əməliyyat icra olundu

◆ ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında kişilərin cinsi həyatına mane olan problem unikal üsulla aradan qaldırılıb. Ağır dərəcəli Erektıl Disfunksiyadan (impotensiyadan) əziyyət çəkən xəstəyə üç hissəli şişirilə bilən penil protez implantasiya edilib. İlk dəfə olaraq bu əməliyyat peno-skrotal üsulla (xayalıq kəsiyi ilə) icra olundu.

ATU-nun mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, əməliyyat uroloq-androloq, Azərbaycan Andrologiya Cəmiyyətinin sədri, professor İlham Əhmədov tərəfindən həyata keçirilib. Professor İ.Əhmədov deyir ki, üç parçalı penil protez implantasiyası heç bir müalicəyə tabe olmayan ağır formalı impotentliyin (erektıl disfunksiya) yeganə və ən effektiv müalicə üsuludur: “Əməliyyatdan sonra erektıl disfunksiya tamamilə aradan qalxır. Əməliyyatdan sonrakı dövr ağırlaş-

masız keçib və xəstə uğurla evə yazılıb. Penil protezlər zamanı ağırlaşma infeksiya ola bilər ki, buna görə hətta protez çıxarılma da bilər”.

Xəstənin cinsi orqanına yerləşdirilən penil protez üç hissədən - iki sintetik silindri, bir rezervuar və nasosdan ibarətdir. Bu tip əməliyyatlar Azərbaycanda ilk dəfə olaraq məhz professor İlham Əhmədov tərəfindən 2007-ci ildən həyata keçirilməyə başlayıb.

İbn Sinanın sağlam qidalanma barədə məsləhətləri

◆ Müasir təbabətin banisi adlandırılan məşhur loğman Əbu Əli İbn Sina 270-dən çox əsərin müəllifidir. Onun bir sıra məsləhətləri əsrlər keçəndən sonra da öz aktuallığını saxlayır.

AZƏRTAC “Fikriyat.com” saytına istinadla bu məsləhətlərdən bəzilərini təqdim edir.

1. Yay vaxtı turşməzə yeməklər, məsələn, tam yetişməmiş üzüm yeyin. Nar şirəsi, tam yetişməmiş üzüm şirəsi üçün, hind xurması yeyin.
2. Kökəldilmiş heyvanların ətinə yeməkdən çəkinin, çünki bu, ödə şirəsi ifrazını artırır. Payızda qarpız və üzüm yeyin, çünki belə yeməyin heç bir ziyanı yoxdur.
3. Müalicəvi prosedurların ən xeyirlisi hamamdır. Acqarına hamamda yuyunmaq insanı zəiflədir.
4. Kükürlü su ağrıları azaldır, sinirləri möhkəmlədir, çibən və yaraları sağaldır, dəridəki ləkələri ağardır, mədəni zəiflədir, cinsi həvəsi azaldır.
5. Təzyiqiniz yüksək olduqda balqabaq şirəsi için. Ürəyi möhkəmlətmək üçün alma yeyin. İflic vurmuş insan sidr qozası yeməlidir. Sinə nahiyənizdə ağrılar varsa, badam yeyin, üstündən bal şərbəti için.
6. Payızda duzlu və quru yeməklərdən tam imtina edin. Belə yeməklər insanlarda müxtəlif xəstəliklərə fəsad verir. Duzlu pendir, duzlu balıq, ümumiyyətlə, bütün duzlu yeməklər zərərliyə.

7. Tərkibində dəmir olan su iştahı artırır, dalaq xəstəliklərindən əziyyət çəkənlərə yaxşı təsir göstərir, cinsi həvəsi artırır, mədədə ağırlığı aradan götürür.
8. Dadlı və isti xörəklər ödə ifrazını artırır. Buna səbəb onların çox isti olmasıdır. Belə yeməklərin faydalı cəhəti isə mədəbağırısaq traktının işini fəallaşdırmasıdır.
9. Ürəkdöyünmə zamanı keşniş toxumu yeyin. Onurğanızda ağrı hiss edəndə cücə bulyonu için.
10. Müalicəsi olmayan xəstəlik yoxdur. Yalnız iradəsiz insanlar var. Faydasız bitki yoxdur, sadəcə onun faydalı cəhətləri hələ öyrənilməyib.

Acqalma xroniki xəstəlikləri sağaldır

◆ Yeməyə məhdudiyət qoymaq iltihab proseslərini zəiflədir. AZƏRTAC “Medik-Forum”a istinadla xəbər verir ki, kalorinin azaldılması insanın immunitetini möhkəmləndirir.

Amerika alimlərinin gəldiyi qənaətə görə, müntəzəm acqalma xroniki xəstəliklər riskini iltihablı immun hüceyrələrinin qarşısının alınması hesabına azaldır. Daha bir tədqiqat göstərib ki, yeməkdə kalorinin məhdudlaşdırılması infeksiyalara qarşı mübarizə aparmaq funksiyası olan immun hüceyrələrini fəallaşdırır. Bu tədqiqatlar

həkimləri infeksiyalara yoluxmuş və hətta şişləri olan pasiyentlərə ənənəvi müalicə vasitələri ilə bərabər müəyyən müalicəvi qidalanma qaydaları məsləhət görməyə sövq etməlidir.

Hər iki tədqiqat göstərib ki, qidalanmada sadə dəyişikliklər immunitetə nəzərəcarpacaq təsir göstərir. Alimlər ilk tədqiqat zamanı laboratoriya siçanlarını və insanın immun hüceyrələrini acqalmadan sonra müşahidə ediblər. Məlum olub ki, həmin dövrlərdə iltihab doğuran ağ qan hüceyrələrinin - monositlərin sayı azalır və bu da orqanizmə faydalı təsir göstərir.

Etibarsız sayılır

I müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 117^{a17} qrup tələbəsi Cəbrayılva Dilşad Elşad qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 317^{a29} qrup tələbəsi Məmmədli Nərimin Nazim qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin I kurs, 418^{i-2a} qrup tələbəsi Najjari Fasaghandis Samad Nasserin adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Allah rəhmət eləsin!

ATU-nun kadrlar şöbəsinin əməkdaşları kadrlar üzrə mütəxəssis Elmira Qəmbərovaya həyat yoldaşı

Natiq Qəmbərovun

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet “Təbib” qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnilir, “Bəxtiyar-4” İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 2200